

**BEZCENNE KROPLE, CZYLI
CO ZROBIĆ, ŻEBY NIE
ZABRAKŁO NAM WODY?**

**MAŁGORZATA
WOJNAROWSKA**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – dr Kazimierz Waluch
dr Beata Rola
Jan Bielecki
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł lekcji

Bezcenne krople, czyli co zrobić, żeby nie zabrakło nam wody?

Cel ogólny

- poznanie zagrożeń związanych z deficytem wody na Ziemi i szukanie sposobów poprawy sytuacji.

Cele operacyjne (szczegółowe)

Uczeń:

- rozumie globalny wymiar racjonalnego wykorzystania wody,
- odczytuje z infografiki podstawowe dane na temat zasobów wodnych Ziemi,
- proponuje propozycje działań w kierunku poprawy sytuacji,
- wskazuje konkretne zmiany możliwe do wprowadzenia we własnym domu, mające na celu racjonalne gospodarowanie wodą.

Metody/formy pracy

- praca pod kierunkiem – analiza danych z infografiki,
- przygotowanie prezentacji,
- dyskusja,
- praca w grupach.

Środki dydaktyczne

- infografika *Zasoby wody w Polsce i na świecie* <https://www.wodkany.pl/zasoby-wody-w-polsce-i-na-swiecie/> [dostęp: 2.12.2018],
- komputer z dostępem do Internetu,
- urządzenia mobilne,
- instrukcja dla uczniów.

Opis przebiegu lekcji

Samodzielna praca w domu

- Uczniowie oglądają infografikę *Zasoby wody w Polsce i na świecie* wskazaną przez nauczyciela.
- Przygotowują w grupach krótką prezentację (maksymalnie 10 slajdów) o stanie zasobów wody i zaobserwowanych w ich otoczeniu przykładach jej marnotrawienia w różnych codziennych sytuacjach (wg instrukcji nauczyciela, dostosowanej dla uczniów ze SPE). Mogą współpracować (współtworzyć prezentację) w sieci z wykorzystaniem narzędzi Google.

Praca na lekcji

- Grupy prezentują przygotowane prezentacje i dyskutują o tym, na ile poważna jest sytuacja z zasobami wody zarówno na świecie, jak i w Polsce.
- Następnie podsumowują zaprezentowane przez grupy przykłady marnotrawienia wody i wskazują, jakie zachowania powtarzają się najczęściej na co dzień.
- Praca w grupach – wypracowanie pomysłów na działania, akcje społeczne, informacyjne, które w największym stopniu mogą wpłynąć na poprawę sytuacji.
- Prezentacja efektów pracy grup i ich porównanie.
- Podsumowanie – Jak uświadamiać innym powagę sytuacji i promować właściwe zachowania?

Komentarz metodyczny

Praca w trybie odwróconej lekcji. Zajęcia dotyczą niezwykle ważnego zagadnienia globalnego – powiększającego się deficytu wody pitnej. W obliczu zmieniającego się na naszych oczach klimatu i długich okresów suszy, staje się to ogromnym problemem gospodarczym i społecznym także w naszej szerokości geograficznej.

Zajęcia opierają się przede wszystkim na samodzielności i aktywności uczniów oraz współpracy i wzajemnym uczeniu się – od zdobywania i selekcji informacji, przez tworzenie prezentacji, wspólną pracę w klasie nad problemem, dyskusję i szukanie rozwiązań oraz prezentowanie swojego stanowiska. Ponieważ ma on bardzo praktyczne odniesienia, uczniowie (także ze SPE) bez trudu będą podawać przykłady ze swojego otoczenia.

Najcenniejsze podczas tej lekcji jest szukanie sposobów rozwiązania problemu, jego uświadomienia innym ludziom i wprowadzenia zmian w ich codziennych zachowaniach. Ważne jest, by uczniowie mieli poczucie sprawstwa w tej kwestii i świadomość, że od nich (i każdego z nas) wiele zależy. Uczniowie ze SPE, pracując w grupach, przyjmują role zgodne z ich możliwościami, ale dające im możliwość wykazania się i autentycznego współuczestnictwa. Nauczyciel wspiera wszystkich w uczeniu się, udzielając na bieżąco informacji zwrotnej oraz dając uczniom możliwość samooceny i oceny koleżeńskiej (oceny kształtujące).

Uczniowie rozwijają kompetencje kluczowe: cyfrowe (prezentacja), matematyczne (analiza wykresów i danych statystycznych), przyrodnicze (związek między działalnością człowieka a środowiskiem), społeczne i obywatelskie (praca zespołowa i dyskusja), w zakresie tworzenia informacji i uczenia się (formułowanie wypowiedzi, komunikowanie się) itp.

Ciągiem dalszym lekcji i jej praktycznym rozwinięciem może być projekt działania lokalnego, podejmujący temat racjonalnego gospodarowania wodą. Może to być zadanie dla uczniów ze SPE (zdolnych).